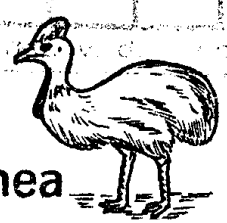

Abonn. prijs 16.- per maand f 16.- per kwartaal bij vooruitbet.
 Postabonnementen f 7,50.- per maand, f 22,50 per kwartaal
 Adverteren tarieven f 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 100 mm.) f 0,30 per mm.
 Familieberichten f 0,32 per mm.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 240

ZATERDAG 15 OKTOBER 1960

Uitgegeven door
 Gebr. TERLAAK
 Hoofdredacteur
 Drs. N. STREEFLAND
 Redactie
 en
 Administratie
 Oranjelaan, Loods 13
 Telefoon 171
 Agenten te Holl. - Binnen:
 Mevr. Leeuwenburgh, p.a.
 Bloemenhandl. „Yvonne“
 Agent te Har. „Bakkerij
 „Braun.,
 Agent te Manokwar:
 H. Lontho

Doodstraffen geëist tegen vroegere Turkse Regeringsleiders

Op de eerste dag van het monsterproces tegen de leidende figuren van het oude regime in Turkije is tegen oud president Bayar en oud premier Menderes de doodstraf geëist. In het rapport van de speciale commissie van onderzoek wordt dezelfde straf geëist tegen zestien voormalige ministers en twintig andere prominenten van het vroeger bewind.

De in totaal 500 beklagden worden ervan beschuldigd de grondwet te hebben geschonden, zich staatsgelden te hebben toegeëigend en in het algemeen zich aan politieke corruptie te hebben schuldig gemaakt. Het proces wordt gevoerd in de sporthal van een zwaarbewaakt fort op het eiland Jassiada

Nederlandse ondernemers keren zich tegen steun aan emigranten

Door alle eeuwen heen zijn jonge Nederlanders tijdelijk of blijvend geëmigreerd. Ons volk heeft daaraan 'n belangrijk deel van zijn welvaart en van goede naam in de vreemde te danken. Dat zei ir. Den Hollander, de voorzitter van het Verbond van Nederlandse werkgevers in Amsterdam op de jaarvergadering van dit verbond.

Maar wij moeten onze jonge landgenoten niet laten weggaan onder het motief dat er hier voor hen geen plaats is. Dit is 'n eenzijdige onjuist. Wie wil emigreren, zo besloot ir. Den Hollander moeten wij niet tegenhouden, maar we moeten emigratie ook niet aanmoedigen. Het is voor Nederland nu een tijd van alle hens aan dek.

Zoals wellicht bekend, wordt sinds het einde van de oorlog de emigratie door de Nederlandse regering financieel gestimuleerd. Men is daarbij steeds uitgegaan van de overweging dat de werkgelegenheid in Nederland minder snel zou stijgen dan de bevolking. Enige tijd geleden maakte de minister van Sociale Zaken bekend, dat het zijn inzins tijd werd om het emigratiebeleid te herzien.

Nederland heeft te weinig advocaten

De deken van de Nederlandse Orde van Advocaten, mr. L. Salomonson, heeft zijn verontrusting uitgesproken over de afnemende animo voor een baan bij de balie. Tijdens de jaarvergadering van de orde zei hij dat in 1890 Nederland gemiddeld één advocaat op 5.700 inwoners telde en dat dit thans nog zo is.

"Toch is ongetwijfeld de behoefte aan juridische bijstand sinds 1890 in hoge mate toegenomen. Dit blijkt overduidelijk uit 't feit, dat sedert 1890 de Nederlandse bevolking en 't aantal advocaten beide met 150% zijn toegenomen terwijl het aantal aangebrachte civielrechtbankzaken met niet minder dan 700% is gestegen."

De deken zei, dat er dus meer werk verzet werd dan vroeger, hetgeen mogelijk is door de moderne kantooruitrusting en de specialisatie. Daarnaast meende hij, dat er door de meeste advocaten — ondanks de invoering van de "vrije" zaterdagmiddag en de afschaffing van het avondspreekuur — harder wordt gewerkt. Dat daarbij velen van ons de veiligheidsklep reeds te zwaar hebben belast, staat voor mij vast.

De relatieve achteruitgang van het aantal beroepsaars van vrije beroepen verklaarde de deken uit het feit, dat een deel van de grote ondernemingen en instellingen, gewend als zij zijn aan machtsuitoefeningen, de neiging hebben die diensten in hun invloedssfeer te trekken. Ook kan gemakkelijk de neiging ontstaan om het onbeschermde vrije beroep te verlaten ter wille van

voor de Turkse kust. De beklagden zijn alle vertegenwoordigers van de Democratische Partij die als regeringspartij vorig jaar in een onbloedige staatsgreep door het leger aan de kant werd gezet.

POGING TOT ZELFMOORD

Een van de hoofd-beklaagden, oud-president Bayar heeft vorige week getracht om door zelfmoord aan een veroordeling te ontkomen.

Bayar is 77 jaar oud en behoorde tot de groep activisten die kort na de eerste wereldoorlog samen met Atatürk het Sultanaat omver wierp en de Turkse republiek uitriep.

In de gevangenis waar hij samen met oud-premier Menderes en nog 328 partijgenoten zat opgesloten bleek hij getracht te hebben zich in het bad te verdrinken. Hij werd echter weer tot leven gebracht. Van officiële zijde werd medegedeeld dat hij door zijn handwijze de familie-eer wilde redden.

DEMENTI

Het ANP bericht, dat het Moderamen van de Evangelisch Christelijke Kerk in Nieuw Guinea formeel heeft tegen gesproken dat het enige uitspraak zou hebben gedaan over de deelneming van Europeanen aan de komende verkiezingen voor de Nieuw Guinea Raad.

Ook de voorzitter van de BK en de Prot. Chr. Vakbeweging hebben desgevraagd een zelfde ontkenning gegeven. Deze tegenspraken hebben betrekking op een bericht uit Hollandia, dat door Associated Press is verspreid. Volgens dit bericht was men in kringen van de Chr. Vakbeweging en de Evangelisch Chr. Kerk overwegend van mening dat deelneming van Europeanen aan de verkiezingen ongewenst is.

de grotere zekerheid, die in de onzelfstandige functies wordt verkregen.

Uit gesprekken met jonge advocaten van het deken opgewekt, dat verscheidene van hen de indruk hebben niet de voldoening gaf, die zij daarvan hadden verwacht. Het meen trof hem de klacht, dat men eigenlijk zijn dag vulde met het behandelen der pro-deozaken van het algehele advocatenkantoor en het bij de rechter introduceren van advocaten van buiten.

De deken zei, dat het erom slechts om te doen was de vergadering ervan te doordringen, dat er gevaar bestaat, dat in de toekomst de balie door onvoldoende toevloed van jong bloed kwantitatief niet meer in staat zal zijn haar onmisbare taak naar behoren te vervullen.

NIEUWS IN HET KORT

— Premier Chroestsjof van de Sovjet-Unie heeft zijn rumoerig bezoek aan New York en de Algemene Vergadering van de UNO beëindigd. Hij is per straal vliegtuig naar Moskou vertrokken. Hij verklaarde zich voldaan over de eenstemmige beslissing van de Algemene Vergadering om een debat te wijden aan het kolonialisme.

— In Zuid Rhodesia heeft de regering te kampen met toenemende onrust onder de neger-bevolking. Vliegtuigen zullen pamfletten boven de dorpen uitstrooien waarin drastische maatregelen worden aangekondigd om de situatie meester te blijven.

— In Florida (USA) hebben zich ongepland voorgegaan tussen groepen Cubanen die voor en tegen Fidel Castro waren. Aanleiding was de ter dood

Partij-resolutie voor minister Toxopeus

D.V.P. pleit voor prioriteit van economie en defensie

Gisteravond vond in het Sociaal Centrum te Hamadi een openbare ledenvergadering plaats van de Democratische Volkspartij. Het doel van de bijeenkomst was in eerste instantie om een ontwerp resolutie van het partijbestuur, bestemd om aan minister Toxopeus te worden overhandigd, aan de leden ter goedkeuring voor te leggen.

Behalve een vrij groot aantal leden van de partij waren ook een aantal dorpschoude uit de onderafdeling Hollandia aanwezig die van de gelegenheid gebruik maakten om met eigen ogen de gang van zaken op de partijbijeenkomst gade te slaan teneinde er later in de kampong verslag van te doen. Ook enkele bestuursleden van het Veteranen Legioen gaven van hun belangstelling blijk.

De vergadering zou om 7 uur geopend worden, maar er trad enige vertraging op, doordat de voorzitter, de heer A. Runtoboy, rekening hield met de mogelijkheid dat de minister van Binnenlandse zaken met wie hij die middag een onderhoud had gehad, de vergadering zou bijwonen. Toen de minister niet verscheen, bracht de voorzitter een kort verslag uit van het gesprek dat hij gistermiddag met minister Toxopeus had gehad (Nader vernemen wij, dat behalve de voorzitter van de DVP ook de voorzitter van de Parna, de heer H. Wajoi, gistermiddag de minister heeft ontmoet).

De minister had o.a. gevraagd, aldus de heer Runtoboy wat de opinie van de DVP was met betrekking tot een vast te stellen streefdatum voor het uitoefenen van het zelfbeschikkingsrecht van Nieuw Guinea. De heer Runtoboy verklaarde als antwoord op deze vraag verzeven te hebben naar Indonesië dat 350 jaar onder Nederlandse leiding had gestaan en toen het tenslotte werd toegelaten, nog niet in staat was om zijn eigen zaken te regelen.

RUIJME VOOR ALLEN DE NIEUW GUINEA VOORUITZETTING

Voordat de heer Runtoboy het woord gaf aan de secretaris van de DVP, de heer M. Rumaninum, vestigde hij de aandacht op de grote betekenis van de Nieuw Guinea Raad.

De mensen die in die Raad zitten, hebben de meensen die in de wereldoorlogen hebben gevoeld, dienen een groot verantwoordelijkheidsbesef te hebben, aldus de heer Runtoboy.

De soevereiniteits-overdracht zou in zijner tijd niet op een vluchtige wijze worden uitgevoerd, maar op een grondige wijze. Het is de bedoeling dat de afgevaardigden van het land uitgezonden worden, zoals in Indonesië was geschied. De vrees van sommige leden van de DVP hen zou dwingen het land te verlaten, achtte de heer Runtoboy ongegrond.

veroordeling van dertien tegenstanders van Castro in Havana.

— Het Amerikaanse leger heeft een foto genomen met behulp van de Koerier satelliet. Binnen vijf minuten tijd was de foto kant en klaar. Aardsatellieten kunnen belangrijke diensten bewijzen bij het wederzijds controleren van de militaire activiteiten der grote mogendheden.

— De Russische ambassadeur in Laos, die pas uit Moskou te Vientiane terug gekeerd is, verklaarde dat neutraliteit voor de landen van Zuid-Oost Azië het beste was.

— De twee kandidaten voor het Amerikaanse presidentschap zijn het niet eens over de vraag of de nationalistische-Chinese eilandjes voor de kust van China verdedigd moeten worden tegen een communistische aanval. Nixon zegt van wel en Kennedy meent van niet.

Nieuw Guinea heeft "hutan" genoeg merkte hij op, en ieder die het land veruut wil helpen kan hier blijven. Hij vestigde voorts de aandacht op de uittocht der Indische Nederlanders en op de discriminatie die zij vergeleken met de uitgezonden krachten van de zijde van het Gouvernement ondervonden. Hij meende dat DVP ook aan dit vraagstuk aandacht diende te besteden.

Terugkomend op de eventuele behandeling van de kwestie Nieuw Guinea in de Algemene Vergadering van de UNO, verklaarde de heer Runtoboy, dat hij dit een zeer vreemde zaak vond en dit ook aan de minister had gezegd.

Welk recht heeft Indonesië om zich met Nieuw Guinea te bemoeien, zo vroeg hij zich af. Hij bestreed voorts de opvatting dat Nieuw Guinea vroeger door de Sultan van Tidore bestuurd zou zijn. Het omgekeerde was waar. Nieuw Guinea kan historische aanspraken doen gelden op Tidore, zo verklaarde hij.

De heer M. Rumaninum, secretaris van de DVP, behandelde voorts een ontwerp-resolutie die namens de partij aan de minister van Binnenlandse Zaken zou worden aangeboden.

Kort samengevat omvat de resolutie de volgende punten:

- Er kan slechts dan sprake zijn van een soevereiniteitsoverdracht in Nieuw Guinea, wanneer Nieuw Guinea in staat is om zelf een jaar 20 miljoen gulden op te brengen voor het financieren van het overheidsapparaat.
- Om de economische ontwikkeling te stimuleren dient er een volkscredietbank te worden ingericht.
- In 1961 dienen er 50 jonge Papoea's naar het buitenland gestuurd te worden voor een moderne wetenschappelijke scholing. Veertig procent van hen dient een technische studierichting te kiezen.
- Er dienen vertegenwoordigers van DVP benoemd te worden in de Advieserende Raad van Hollandia.
- In de Nieuw Guinea Raad dienen ook vertegenwoordigers van DVP zitting te hebben.

Mieke Telkamp gaat met muziek door het leven

Een eenvoudig meisje werd beroemd zangeres

Mieke Telkamp had nooit durven dromen, dat zij een bekende zangeres zou worden.

Wanneer we Mieke Telkamp voor de radio horen zingen, of voor de televisie zien optreden, dan zijn er velen onder ons, die haar als artieste ver van zich verwijderd voelen staan. Enerzijds is dat ook wel zo, want de gaven die Mieke op zanggebied heeft gekregen, zijn slechts weinigen gegeven en dus voelen we een verschil een zekere afstand, maar anderszijds kunnen we deze beroemde zangeres toch echt wel zien als een van ons.

Zij is een jonge vrouw, die als meisje precies zo was als vele anderen die hield van zingen en muziek, eerst op de Mulo zat en later gewoon op een kantoor. Nu werd zingen haar beroep en zij moest net zo hard werken om succes te hebben als een ander. Het verschil ligt echter in het feit, dat zij met haar werk bekendheid heeft gekregen, terwijl anderen als onbekende radertjes in het grote maatschappelijke geheel meedraaien. Dat zij ooit nog eens tot de populairste zangeressen in het eigen land en daarbuiten zou behoren, dat haar stem door honderdduizenden in verschillende landen graag zou worden gehoord, dat alles heeft Mieke nooit kunnen dromen.

EERST OP KANTOOR

Op 14 juni 1934 werd Mieke te Oldenzaal als jongste telg van de familie Telgenkamp geboren. Ze ging gewoon naar de Mulo en moest daarna wat gaan verdienen. Dat deed ze als kantoormeisje bij een groot warenhuis en een signaalapparatenfabriek te Hengelo. Stamt zij dan soms uit een muzikale familie? De enige muzikale band voert naar haar grootmoeder van moeders zijde met wie zij volgens zeggen naar uiterlijk zowel als naar karakter een volmaakte gelijkenis vertoont, en die een der eerste vrouwen in Nederland was, die in een kerkkoor zongen.

Voorts is haar vader vijftientig jaar lang lid van het koor van de H. Pléhel muskerk te Oldenzaal. Dat zegt echter allemaal heel weinig!

Voor Mieke Telkamp die al jong aan een cabaretgezelschap van amateurs meewerkte, is het succes in feite begonnen, toen zij in 1949 haar toen getrouwde oudere zuster Wilhelmina opvolgde in de zogenaamde Boeskoolrevue, een programma, dat ieder jaar gedurende veertien dagen op de planken wordt gebracht door leden van het koor van de H. Plehelmuskerk en hun familieleden. Op grond van haar prestaties in twee revues werd het jeugdige debutante tot medewerking uitgenodigd door het Hengelose operettegezelschap Studio 22, met welk ensemble de 15-jarige onder meer zong in Oscar Straus "Ein Walzertraum". Te zelfde tijd maakte zij deel uit van een plaatselijk amateurscabaret.

DE ONTDEKKING

Tijdens een repetitie van dit gezelschap werd zij in Hengelo opgezocht door Han König en Gerard van Krevelen, die voor de A.V.R.O. een auditie in Almelo hadden gehouden. Gerard van Krevelen ging aan de piano zitten en Mieke zong "Auf Wiederseh'n". Het resultaat was overeenkomstig de titel van het liedje, want een week later werd zij uitgenodigd naar Hilversum te komen en weer een week later maakte zij met het Ensemble Van Krevelen een proefopname, waarin zij "I'm yours" en "Morgen komm' ich wieder" zong.

Op 14 december 1952 klonk deze opname in tal van Nederlandse huiskamers en sedertdien zijn Mieke (die nu een lettergreep wegliet uit haar naam) en de microfoon onafscheidelijk met elkaar verbonden. Bovendien zingt zij sinds haar 18de lente ook regelmatig op grammofoonplaten, want reeds tien minuten na haar eerste uitzending werd haar telefonisch een contract aangeboden.

Mieke Telkamps artistiek contact met het buitenland dateert van juli 1950 toen zij tijdens een vakantie met haar man in Bad Boekelo een telegrafisch verzoek uit Hamburg ontving om direct een grammofoonplatenopname te komen maken met het in Nederland vooral door zijn voortreffelijke tango-vertolkingen bekende orkest van Alfred Hauser. In september van hetzelfde jaar zagen de Duitse kijkers haar in een televisie-uitzending van een grote tentoonstelling te Düsseldorf en een week later zong zij voor de microfoon van de Westduitse en de Süddeutsche Rundfunk. Tal van malen is zij sedertdien in Duitsland met groot succes opgetreden.

EIGEN NUMMERS

Haar grote kracht ligt vooral in haar oorspronkelijk Duitse repertoire. Zij behoeft geen gebruik te maken van reeds populaire liedjes. In de herfst van het vorig jaar zong zij met begeleiding van een ritmegroep onder leiding van Rudi Bohn Engelse, Franse, Duitse en Nederlandse liedjes voor de Norddeutsche Rundfunk in maart van dit jaar zong zij ondermeer bij Alfred Hauser en afgelopen zomer trad zij met het orkest van Erwin Lehn op in Dortmund.

Talrijk zijn ook de grammofoonplaten, die Mieke Telkamp onder andere met de orkesten van Willy Berking en Bela Sanders in Duitsland heeft gemaakt. Tezamen met de Nederlandse opname bedraagt hun aantal langspeelplaten niet meegerekend, thans 75 met een totale oplage van ongeveer anderhalf miljoen exemplaren.

BANG VOOR WATER

Wie Mieke Telkamp naar haar eigen voorkeur vraagt, krijgt een wisselend antwoord want het liefst zingt ze haar meest recente opname. Wie naar haar hobbys informeert, krijgt ten antwoord bruiden, bloemen schikken en het huishouden doen.

Ofschoon zij in Loesdrecht woont en getrouwd is met een voormalig stuurman van de grote vaart, zal de water-

Vervolg op pag. 4

Radioprogramma

ZONDAG, 16 OKTOBER 1960.

09.00 uur: Programma-overzicht: 09.03 uur: Katholieke Studiodienst. 09.20 uur: Zondagochtendklanken, a. orkest van Emil Coleman; b. The Frank Petty Trip. 10.00 uur: Luciano Tajoli, zang. 10.20 uur: Otto Cesana en zijn orkest. 10.30 uur: Nieuw-op 45-toeren. Muzikale indrukken uit Italië: het Parijs Conservatorium Orkest o.l.v. Albert Wolff. 11.30 uur: Flanagan en Allen, zang. 12.00 uur: Klok 12.01 uur: Hot Promonade Orkest o.l.v. Benedict Silberman. 12.30 uur: Voor de jeugd. Paulus en de verrassing (deel I). 12.41 uur: Muziek uit Parijs, uitgevoerd door George Fever, piano, met rhytm. beel. 13.00 uur: Nieuws 13.15 uur: Ged. herhaling "De Warwinkel". 14.00 uur: Sluiting.

18.30 uur: Programma-overzicht. 1833 uur: Protestantse Studiodienst. 19.00 uur: Het Symfonie Orkest van de Belgische Nationale Radio Omroep o.l.v. Franz André brengt "Klein Concert". 19.20 uur: Heinrich Schlusnus, bariton. 19.30 uur: Jean-Jacques Tillkay en zijn orkest. 19.50 uur: Pat Boone. 20.00 uur: Klok: nieuws weersverwachting. 20.15 Cascade-orkest o.l.v. Jonny Ombach m. m.v. Gerry Groot, sopraan, en Rudolf Kat, tenor. 20.45 uur: "Laat eens wat horen" (cab.) 21.30 uur: Zondagavond - Dansavond (div. ork.) 22.00 uur: "Deze week" door Geert Lubberhuizen. 22.03 uur: Wij schakelen over naar Studio X. Bob Meier introduceert... Ricky Nelson. 22.35 uur: Bekroonde songs uit de jaren 1946 - 1957, uitgevoerd door het orkest van Frank Chayksfield. 23.00 uur: Sluiting.

Overige uitzendingen: Maandag t/m Zaterdag (op 49,42 en 80 meter). 06.30 uur: Na de doche (gevar. gr. muz.) 06.45 uur: Nieuws in het kort (met uitz. van Maandag). 06.50 uur: Na de doche (vervolg). 07.30 uur: Sluiting. Maandag t/m Vrijdag (op 30,8 meter) 10.00 uur: Muziek in de ochtend (gevar. gr. muz.). 10.45 uur: De RONG-express met nieuwtjes allegaar van hier en daar. 10.50 uur: Muziek in de ochtend (vervolg). 11.00 uur: Sluiting. 14.15 uur: Lunchmuziek (gr. pl.). 14.30 uur: Nieuws. 14.45 uur: Sluiting.

KRI-PIK EN KRU-PUK KRANT

ONS VERVOLGVERHAAL

Gevaarlijk spel.

Het leek er in ieder geval niet op, dat ze hun centjes met nietsdoen zouden kunnen verdienen!

De huishoudster, die Mrs. Beaton heette, nam Spriet mee naar het grote huis en liet haar daar meteen een enorme hoeveelheid sla en tomaten schoonmaken voor het avondeten.

Spriet keek haar ogen uit in de keuken, die wel net zo groot was als hun hele huis in Wellington.

Enorme diepvrieskasten waren er, grote voorraadkasten volgepakt met levensmiddelen, alle mogelijke soorten elektrische apparaten, een aanrecht, waar je gemakkelijk op zou kunnen walsen en een heetwatertank zo groot als een vrachtauto. En ze dacht bij zichzelf, dat die Mr. Wingsleg zich met het geld van oom Karel toch maar aardig had ingericht! Het werd hoog tijd, dat het hem eens werd duidelijk gemaakt, dat hij op al dat geld geen recht had, vond ze.

Maar veel tijd om er over na te denken, kreeg ze niet, want Mrs. Beaton had zoveel voor haar te doen, dat ze, toen het donker begon te worden en iedereen naar het grote huis kwam voor het avondeten, haast geen pap meer kon zeggen. En met de jongens was het al net zo. Ze spraken daarom maar af, dat ze de volgende dag wel plannen zouden maken - ze hadden er toch nog even de tijd voor - en ze gaven Spriet wel de opdracht om goed uit te kijken naar papieren, brieven of foto's, als ze daar de kans voor kreeg.

Spriet mocht in het grote huis blijven slapen - wat ze doodgrijselijk vond - en de jongens kregen een slaapplek aangewezen bij de mannen. "Stel je voor, dat die Mr. Wingsleg vannacht thuiskomt" zei ze huijverend tegen de jongens. "Dan gil je maar om hulp", zei Tom spottend.

(wordt vervolgd)

HET ARABIERTJE

Helaas was mijn heer en gebieder geen sterke figuur, vervolgde de oude man. Hij geloofde al die praatjes en dat had ik niet aan hem verdiend, want ik zorgde als een vader voor mijn jonge vorst. Ik hield van hem of het mijn eigen zoon was. Alle moeilijkheden loste ik voor hem op, zodat hij maar een prettig, onbezorgd leventje mocht leiden!

"En hoe is het met Khadif Halef afgelopen, hebt U hem beter kunnen maken?" informeerde Aleppo.

"Ja, na enkele dagen kon hij reeds opzitten en toen vertelde ik hem, wat mij allemaal overkomen was." Hij was diep verontwaardigd over 't onrecht

RATJETOE

Die knappe Karel van de Weste
Was op school altijd de beste
Een bolle boos in taal en rekenen
En meestal tieners voor zijn tekenen
Maar helaas, met Natte His.
Was het met onze Karel mis.
Was het met onze Karel mis.
Ondanks eindeloos studeren
Kon hij 't nare vak niet leren

mij aangedaan en begreep best, dat ik naar het binnenland gevlucht was, waar men mij niet zoeken zou."

"Ik weet een plek in de woestijn, waar je rustig en ongestoord leven kunt" zei mijn vriend.

"'t Is de eenzaamste en meest onbekende plek in de hele Sahara.

Een goede vriend van mij, een geleerde en zonderling, heeft daar in een rotswooning een soort sterrewacht opgericht, waar hij naar hartelust zijn waarnemingen kan doen en zijn wiskundige berekeningen maken. Eens per jaar reisde hij hierheen om inkoop te doen en dan vertelde hij enthousiast van zijn woning, een soort vesting en hoe hij eindelijk rustig kon werken!"

"Maar wie zegt, dat hij het prettig zal vinden, als ik, een onbekende, hem in

zijn rust kom storen!" wierp ik tegen.

"Ik heb in lange tijd niets van hem gehoord en ik begin mij ongerust te maken, dat hem iets is overkomen!"

"Ik ben alleen bang, dat het je daar te stil zal zijn!"

Toen vertelde ik mijn vriend van de twee neger-slaven, die ik vrijgekocht had en waarover ik hem in zijn zwakke toestand nog niet gesproken had.

De oude bediende had hen liefderijk opgenomen en reeds veel gemak van hen gehad, want zij namen hem veel werk uit handen en waren dankbaar voor 't voedsel en onderdak, dat zij in ruil daarvoor kregen.

"Maar, Omar, dan ben je geholpen!" riep mijn vriend uit. "Neem deze mensen mee en je zult niet geheel alleen wonen, terwijl ook zij er veilig zijn en er een nieuw bestaan kunnen opbouwen!"

Dit idee lachte mij toe, en nadat mijn vriend geheel genezen was en ik alles nog eens uitvoerig met mijn zwarte vrienden besproken had, vertrokken wij hierheen.

"En leefde die zonderlinge geleerde nog, toen U hier kwam?" vroeg Aleppo gretig, want hij vond al die verhalen machtig interessant en had met schitterende ogen geluisterd.

"Nee, helaas niet!" zei de grootvizier, zoals de kinderen hem al in stilte noemden.

"Wij vonden zijn dagboek, waarin hij vertelde van zijn plotselinge ziekte. Maar daar hield het dagboek op.

Zwervende Bodouinen hebben hem dood aangetroffen en begraven. Sindsdien durft bijna niemand hier meer te komen, want men zegt, dat het hier spookt!"

"Spookt het hier?" vroeg Aleppo gretig, want hij was een onverschrokken jongen en hij zou niets leuker hebben gevonden dan in een spookhol te zijn terecht gekomen!

De grootvizier begon te lachen.

"Er bestaan immers geen spoken!

Jammer voor jou, Aleppo!" plaagde hij.

Weinig konden zij vermoeden, welk een voorname rol dat spook in hun leven zou spelen!

(wordt vervolgd)

Australische vakbondsleider neemt poolshoogte in Ned. Nieuw Guinea

Hij gaat rapporteren aan vele talen infanties

Hollandia heeft bezoek van de heer A.E. Monk, voorzitter van de "Australian Confederation of Trade Unions", de overkoepelende organisatie van Australische vakbonden met in totaal een en een kwart miljoen leden.

De heer Monk heeft juist een bezoek gebracht aan Australisch Nieuw Guinea en in de "South Pacific Post", het te Port Moresby verschijnende blad lezen we een opmerking over zijn geslotenheid tegenover de pers.

We weten niet waarom, maar tegenover ons was de heer Monk openhartig. Hij vertelde dat hij als lid van 'n driedelige delegatie naar Papua-New Guinea was gegaan om daar op uitnodiging van de minister van arbeid de arbeidssituatie in ogenschouw te nemen.

De delegatie bestond uit twee afgevaardigden van de Australische werkgevers, twee van de Australische werknemers en twee van het ministerie van Arbeid te Canberra.

In Nederlands Nieuw Guinea tracht hij uit te vinden of er onder de Papoeas animo bestaat om zich bij Indonesië aan te sluiten.

* Er is in Port Moresby een begin van een poging om een "Papua New Guinea Workers Association" op te richten onder voorzitterschap van de

hulparts Dr. Taureka. Deze organisatie die oorspronkelijk niet als een vakbeweging was bedoeld, heeft zijn vorm nog niet gevonden, aldus de heer Monk. Er bleek bij de leiders een enigszins afwijzende houding tegenover al te veel Europese bemoeienis te bestaan omdat men vreesde de leiding van de organisatie daardoor te verliezen.

't Lidmaatschap was oorspronkelijk ook alleen open voor autochtonen, maar op aandraden van de Australische vakbeweging overweegt men om dit te veranderen.

De Europeanen in Australisch Nieuw Guinea hebben overigens geen behoefte aan 'n eigen plaatselijke vakbond, aldus de heer Monk, omdat zij meestal voor twee jaar op contractbasis naar Nieuw Guinea gaan en in die tijd lid blijven van hun Australische bond.

MEDEWERKING AANGEBODEN

De Australische vakbonden hebben alle medewerking aangeboden bij het op poten zetten van de nieuwe organisatie, maar het is nog niet zeker, aldus de heer Monk hoe op het aanbod zal worden gereageerd.

De positie van de heer Taureka heeft volgens hem een belangrijke wijziging ondergaan doordat hij als eerste autochtoon benoemd is tot lid van de Welgevende Raad van Port Moresby.

Hij is een "ambtelijk" lid, en de heer Monk hield rekening met de mogelijkheid dat hij als zodanig de instructies van de Administrator zou moeten volgen.

Binnenkort zal de bovengenoemde delegatie in Canberra een verslag uitbrengen over haar bevindingen. De andere leden zijn al naar Australië teruggekeerd en het feit dat de heer Monk op

ruimen. Daar komt trouwens zeer binnenkort een Raad voor.

Zo is het nou ook weer eens een keer tje.

We hebben alles (ruggegraatloos) beaamd en hebben wat somber zitten knikken.

Maar om nou niet alle buitenposters (178 betalende abonnees) in hun 178 wieden te schieten, willen we toch ook wat goeds van de jongens zeggen. En de geest van de buitenpost vinden wij het beste geïllustreerd met een flard telefoongesprek van onze RWD-buitenposter met zijn (grote) baas in Hollandia. "Meneer, stuur me nou weer wat emmers, ik kan toch met zeven emmers geen stad opbouwen."

Want dat doet men toch maar op de buitenpost. Met zeven emmers een stad opbouwen. Of een houtje-touwtje diep rijklaar houden. Of een gast uit Hollandia, ondanks de blikkies ikan blik, toch nog een vorstenmaal voorzetten.

Wat die zeven emmertjes betreft, lieve buitenposters, dat kennen we in Hollandia ook. Ieder jaar komen uit Den Haag zeven emmertjes met in elk emmertje 'n miljoen piek.

En daar moeten we dan maar een land mee opbouwen. Het gaat uitstekend, vinden wij (als goed ambtenaar). Maar het blijft eigenlijk emmeren, vin- wij als goede

VRIJBUITER.

zijn eentje naar Nederlands Nieuw Guinea is gekomen neet een bepaalde reden.

INDONESISCH VOORSTEL

Hij is namelijk ook lid van het uitvoerend comité van het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen (de tegenhanger van de communistische Organisatie) die in december a.s. in Brussel bijeenkomt.

Daar zal naar alle waarschijnlijkheid een Indonesisch voorstel ter sprake komen, om in Nederlands Nieuw Guinea een volksstemming te houden over de vraag of Nieuw Guinea zich bij Nederland of bij Indonesië wil aansluiten.

De heer Monk neemt nu zelf poolshoogte teneinde in Brussel met degelijke inlichtingen te komen. Hij heeft diverse autochtonen gesproken en zijn indruk is dat er geen enkele neiging bestaat onder de Papoeas om zich bij Indonesië aan te sluiten. De meest gehoorde deelstelling is: Wij willen ons onder Nederlandse leiding voorbereiden op zelfbeschikking.

REVEN

De heer Monk zal behalve Hollandia ook Biak en Manokwari bezoeken. Reizen is iets wat de Monk niet zwaar valt: Na zijn tour door Nieuw Guinea gaat hij terug naar Sydney en gaat van daar voor de 39ste keer naar Genève om er een vergadering van de Internationale Arbeidsorganisatie bij te wonen. Hij is lid van het "Governing body" van deze organisatie. Zijn reis naar Brussel vermeldde wij reeds. De heer Monk heeft enige tijd geleden bezochten gebracht aan Rusland en communistisch China.

"KAREL DOORMAN"

Een vraag van ons luidde: Hoe staan de Australische vakbonden tegenover de kwestie Nieuw Guinea, in het bijzonder gezien het pijnlijke optreden van de havenarbeiders van Fremantle toen de "Karel Doorman" daar aankwam.

De "Australian Confederation of Trade Unions" heeft zich nog geen oordeel gevormd over Nieuw Guinea, luidde het antwoord, maar ze gaat dat binnenkort doen aan de hand van het rapport dat de heer Monk zelf uitbrengt.

De gebeurtenissen in Fremantle noemde hij "spasmodic" krampachtig, en zonder voorafgaand overleg tot stand gekomen.

We hebben goede hoop dat de Australische Vakbeweging, als zij straks door de heer Monk zal zijn voorgelicht, de kwestie Nieuw Guinea in haar juiste proporties zal gaan zien.

Bedrijfsleven acht publicaties in "Opwaarts" onrustverwekkend

Zoals bekend heeft de heer Th. Hut gisteren tijdens een persconferentie gegevens bekend gemaakt over de aanbevelingen die door de Vertegenwoordiging Particulier Bedrijfsleven voor Nieuw Guinea aan minister Toxopeus zijn gedaan met het oog op de uittocht der "lokale" Nederlanders.

Hij ging daarbij ook in op enkele artikelen die in het laatste nummer van "Opwaarts" het maandblad van de CWNG zijn verschenen. Hij vestigde de aandacht der aanwezige journalisten op een aantal zinsneden waarin de "lokale krachten" in krachtige bewoordingen wordt aangeraden het land zo spoedig mogelijk te verlaten. De heer Hut verklaarde naar aanleiding hiervan: De vertegenwoordiging particulier bedrijfsleven kan de betreffende aansporingen op geen enkele wijze onderschrijven en acht dit soort voorlichting onrustverwekkend.

Naar het oordeel van het particulier bedrijfsleven, kan men juist op dit ogen blik vertrouwen hebben in wat er gaat gebeuren.

Het bedrijfsleven streeft naar garanties voor de "lokale krachten" en het is bekend dat de overheid sinds enige tijd stappen in de zelfde richting heeft ondernomen.

Wanneer haar mans wens een eigen boot te bezitten, ooit in vervulling gaat, zal hij er alleen van moeten genieten. Zijn vrouw zal ook in dat geval aan de wal blijven, misschien wel bij de open haard in haar dan wellicht vervulde eigena wens: een heel oud, antiek ingericht huisje.

Blikje: "Eindelijk een nieuwe brug in de haven!"

Flesje: "Ja, belangrijk voor 't publiek, want dat geeft een snellere verbinding met de "Wigwam" waar altijd ijskoud Amstelbier geschonken wordt"

Vervolg van pag. 2

Er is naar het oordeel van het bedrijfsleven geen enkele reden om het land nu overhaast te verlaten. Gezien de versterking van de defensie van Nieuw Guinea is er nu zelfs minder aanleiding toe dan enige tijd geleden, aldus de voorzitter van de Vertegenwoordiging Particulier Bedrijfsleven voor Nieuw Guinea.

Ingezonden

Antwoord aan de heer L. Na Uw artikel in de Nieuw Guinea Koerier van 7 oktober 1960 gelezen te hebben, zouden wij U als volgt willen antwoorden:

Uit Uw schrijven blijkt ons, dat U ons schrijven dd. 1 oktober jl. niet juist hebt gelezen.

Wat wij schreven op 1 oktober 1960 was een commentaar op de berichten als zou PARNAs de Indische Nederlanders verdrijven, maar nu blijkt pas duidelijk, dat zij naar Nederland gaan om naar het buitenland te emigreren, zoals U meedeelt.

In Uw schrijven stelt U dat er geen discriminatie is. Jullie eisen veel maar weet je dan niet dat Nieuw Guinea afhankelijk is van het belastinggeld van de Nederlanders? zo ongeveer vraagt U ons.

Wet U dan niet dan Nederlands Nieuw Guinea een kolonie is van de Nederlanders en dat de Nederlandse regering de volle verantwoordelijkheid draagt voor de economische en sociale ontwikkeling in Nieuw Guinea? Of is Nieuw Guinea soms een kolonie van de Amerikanen, zodat het niet rechtvaardig zou zijn om het belastinggeld van het Nederlandse volk op te slokken met miljoenen gulden tegelijk? Wie is er eigenlijk in financieel opzicht verantwoordelijk voor de vooruitgang van Nieuw Guinea, de Amerikanen, de Papoeas of de Nederlanders?

Als het waar is dat er geen discriminatie is, waarom hielden Uw volksgenoten dan een demonstratie op 4 februari 1960 om sociale rechtvaardigheid te eisen?

U zegt, dat de Indische Nederlanders naar Nieuw Guinea kwamen met idealisme. O, misschien dat idealisme dat door het Nieuw Guinea Verbond werd voorgestaan, en dat beoogde om van Nieuw Guinea een republiek voor hen zelf te maken, hetgeen mislukt is.

In Uw schrijven wordt gesteld, dat vrijheid geen zin heeft als de economie niet vrij is. Maar vergeet U niet, dat een kolonie in economisch opzicht nooit op zich zelf staat, want als dat zo zou zijn, welk nut zou dan een koloniale en imperialistische politiek hebben?

U beweert ook dat Parna zich op de weg van een vakbeweging begeeft. Als dat zo is kunt U dan uitleggen wat het verschil is tussen een vakbeweging en een politieke partij? Kan een vakbeweging aan politiek doen of niet? En kan een politieke partij zich bezig houden met de sociaal economische politiek? Wat betekent politiek? Wat is het verschil tussen een politieke partij in een vrije staat en een in een koloniaal land?

Tot slot wensen wij U goede reis naar UW VADERLAND Amerika.

Harry W.

Parna.

(Door de redactie bekort)

ZEVEN EMMERS

We zijn er onlangs een weekje op uit geweest. Nou ja, "op uit", naar een buitenpost dan wel te verstaan. Een buitenpost waar men al die kleine Hollandiasche zenuwtrekjes kwijtraakt.

We hebben heel romantisch wat warme rijst met kornetbief en bleke boontjes uit blik gegeten, en hebben (gelukkig) geen getransistoreerde radio meegenomen. Daarom weten we vandaag de dag nog niet of het nog steeds Moboetoe is of alweer Patrice. En weten ook nog niet hoeveel politieke partijen er in Manokwari al weer zijn bijgekomen.

Nee, een radio hebben we niet nodig gehad, want we moesten al genoeg luisteren. . . .

Alle buitenposters kwamen ons tot diep in de nacht breedspakig vertellen hoe raar het in de (Nieuw Guinese) wereld verdeeld is.

In Hollandia immers zaten louter fietsenmakers, die er niets van begrepen. . . .

Van het leven op een buitenpost dan, terwijl, als zij zelf in Hollandia zouden zitten, het allemaal wel heel anders, en veel beter zou worden.

De fiere inwoners van de hoofdstad werden ons afgeschilderd als een labiel stelletje goedmoedige idioten, die allemaal om twee uur door de oppas uit hun diepe slaap gewekt werden om dan weer geheel fris en uitgerust naar moeders (of vaders) toe te gaan.

Nee, dan de buitenposter, lieve mensen! Werkers van het elfde uur. . . .

Zij springen bij het vroegste morgenkrieken spontaan het bed uit, al zingend: "De autochtone, dat is mijn beste kameraad." Zij maken effe een patrouille diep het binnenland in, zwemmen levensgevaarlijke kali's over, slaan de krokodillen als lastige vliegen van zich af, en doden tijdens hun dagmars voortdurend zeer giftige slangen. Of het niets kost. . . .

En dat allemaal zonder leeftocht want die fietsenmakers in Hollandia hebben alleen maar rijst en blikkies ikan blik gestuurd. Terwijl ze zelf in de Jachtclub allemaal een broedje tartaar zitten te blikken. (Plus een koud pijpje.)

We hebben natuurlijk (wijselijk) onze mond gehouden, want na drie jaar Nieuw Guinea hebben wij geen energie meer om misverstanden uit de weg te

„Ik vind Heineken het
lekkerste bier dat er
bestaat...!”

„Dat vind je niet,
dat is zo...!”

Heineken

(Vervolg van pag. 1)

— De regering moet de gelijke rechten van alle bevolkingsgroepen, ook die der niet-autochtonen in Nieuw Guinea erkennen.

— De verdediging van Nieuw Guinea dient versterkt te worden en de oprichting van het Papoeabataljon dient versneld te worden.

— De Karel Doorman dient constant in de wateren van Nieuw Guinea te blijven.

— Indien er Nieuw Guinese delegaties naar het buitenland worden gezonden, dienen ook vertegenwoordigers van de DVP daarin te worden opgenomen.

— De Nederlandse overheid dient in Nieuw Guinea te blijven totdat Nieuw Guinea in staat is op eigen benen te staan.

RONDVRAAG

Uit de vergadering werd geen critiek op deze resolutie vernomen. Wel werd uit de vergadering naar voren gebracht, dat de kosten die verbonden zijn aan het zenden van een delegatie van ambtenaren voor een oriënteringsreis naar Nederland, geen nut opleverden voor het land, en voorts, dat de partij niet moest vergeten, dat 't in 1957 Lodewijk Jacadewa was geweest die de partij gesticht had, ook al zat hij nu in de gevangenis wegens verduistering van partijgelden.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Merauke- Tanahmerah- Biak (extra 06.30 u)

Woensdag: Biak- Manokwari- Fakfak- Wavema- Lac- Sydney.

Vrijdag: Biak- Manokwari- Sorong- Amsterdam-Cs- Djakarta.

Zaterdag: Biak- Manokwari- Sorong- Fakfak- Amsterdam-Cs.

Voor nadere inlichtingen tfn. Hla 296, toestel 144 of 145.

H. ENGELBERT N.V.

vraagt een

TYPISTE

met ervaring, voor spoedige indiensttreding en voor tijdelijke werkzaamheden.

Aanmelden persoonlijk of telefonisch.

Filmprogramma

REX THEATER

vertoont heden 15-10 en zondag 16-10 de film

“THE ENEMY BELOW”

met Robert Mitchum en Curt Jürgens in Cinemascope en Color de Luxe. Zie de gigantische strijd van de U.S. Navy op de Atlantische Oceaan tegen de geweldige U-boten. Een film zoals U nog nooit tevoren gezien hebt.

Een ongekende spanning tot het einde van de film. Hedenavond premiere in REX

Zondag Matinee de film: “THE ENEMY BELOW”. Aanvang 10.30 uur

Volwassenen f 2,50; kinderen f 1,50

REX Holl.-Binnen vertoont zondag 15-10 de Maleise film: “HEBOH”, met zeer goede Maleise acteurs.

ORIENT THEATER

HONG LIAN FILMBEDRIJF

vertoont heden 15-10 en morgen 16-10

“TRAPEZE”

in Cinemascope en kleuren, met Burt Lancaster, Gina Lollobrigida en Tony Curtis.

Een film zonder weerga met een weergaloze rolbezetting. Een film uit duizend. Adembenemende shows, groots van opzet, spectaculair!

Haven maandag 17-10: “AYER MATA” met Ahmad Mahmood.

Haven zondag 16-10 matinee: “RIDE A CROOKED TRAIL” met Audie Murphy. Een boeiende Western. Aanvang 10.15 uur.

Holl.-Binnen heden 15-10: “THE HANGING TREE” met Gary Cooper.

Sentani morgen 16-10: “HATI IBLIS” met Jamil Sulon.

TE KOOP:

1 Kelvinator ijskast 131 ltr. z.g.a.n. f 700,—; 1 Siemens stofzuiger junior z.g.a.n. f 75,—

Te bez. tussen 18.00 en 19.00 uur. Mevr. Görtz, Van Hasseltstraat 708. telf Hla. 31

no. 2540

GEEFT UW AFSCHIEDSFUIF VOOR U NAAR NEDERLAND VERTREKT IN:

“MOONLIGHT BAY”

WANT DIE BLIJFT.

2529.

Hierbij delen wij onze afnemers mede, dat in onze magazijnen vanaf 17 oktober tot half november 1960 stockopname plaats vindt.

De uitlevering van onderdelen zal, zo enigzins mogelijk, ongestoord voortgang vinden.

In verband met de afsluiting van ons boekjaar per 31 oktober 1960 verzoeken wij al onze debiteuren

VOOR 20 OKTOBER 1960

hun lopende rekeningen zoveel mogelijk te vereffenen.

H. ENGELBERT N.V.

HOLLANDIA

Bekendmaking

Het Hoofd van Plaatselijk Bestuur te Hollandia vestigt de aandacht op de voor een ieder bestaande wettelijke verplichting tot aan- en afmelding bij het Bevolkingsregister te zijnen kantore (kamer 2) ingeval van vestiging te Hollandia of Hollandia-Binnen c.q. permanent vertrek uit het stedelijk centrum. Aan deze verplichting moet binnen 14 dagen zijn voldaan.

Zij, die tot nog toe verzuimd hebben zich aan te melden en nog niet werden geregistreerd bij de recente bevolkingstelling, worden verzocht zulks binnen 7 dagen te doen.

Met dankbaarheid en grote vreugde geven wij U kennis van de geboorte van ons zoontje

BARTHLY DEAN

Tevens betuigen wij hiermede onze dank aan zuster Van Deursen, en het verplegend personeel voor de kundige behandeling.

B.H. Breuer
E.W. Breuer-Van Heusden
Hollandia, 12 oktober 1960

no. 2532

Wij wensen onze vrienden en kennissen een goed verblijf toe in Nieuw Guinea.

Fam. ZOMERDIJK

a/b. Connie. dd. 17 oktober 1960

no. 2533

RECTIFICATIE

Hercules filmvoorstelling, zondag 16 oktober “Mrs. Miniver”. Voorfilm VHO Port Moresby-trip. Toegankelijk voor alle VHO-leden, aanvang 20.15 uur.

VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN

VOLKSWAGEN

DE EERUWIG JONGE

VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN VOLKSWAGEN